

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації»**

23-24 квітня 2026 року

Біла Церква
2026

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Відповідальна за випуск – Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 23-24 квітня 2026 р. Білоцерківський НАУ. 286 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Вітальне слово учасникам конференції:

Шуст О.А. ректор Білоцерківського національного аграрного університету, д-р екон. наук, професор

Ковальчук І.В., декан соціально-гуманітарного факультету Білоцерківського національного аграрного університету, кандидат юридичних наук, доцент

ЗМІСТ

Секція 1. Виклики сучасної науки: соціально-історичні, культурологічні, політологічні та філософські аспекти

Мельник Л.М. Педагогіка підтримки проти «культури стресу»: філософські аспекти сучасної вищої школи.....	6
Пасічник Н.С. Меморіалізація козацької доби в міському просторі (на прикладі м.Біла Церква)...	8
Грек І.М. Аграрні культури та обрядовість у структурі української духовної культури: від традиції до сучасності.....	12
Ордіна Л.Л. Життєтворче середовище як фактор розвитку студентів ЗВО.....	14
Ярмола О.В., Велика К.І. Філософські основи формування античної науки.....	17
Дужа І.А. Міжнародна підтримка України: політичні механізми та ефективність.....	21
Лобачова С.В., Григорська Т.Г. Проблеми збереження національної ідентичності українців в умовах білінгвізму та шляхи їх вирішення.....	26

Секція 2 Новітні тенденції розвитку юридичної науки та законодавства в умовах євро інтеграції

Ковальчук І.В. Правове регулювання «зелених» податків у системі міжнародного економічного права: досвід єс та перспективи для України.....	32
Бровко Н.І. Роль медіасфери у процесі євроінтеграційної розбудови держави.....	35
Кушакова-Костицька Н.В. Стійкість як результат наукового підходу: зміцнення інтерфейсу "наука-політика" в ЄС.....	38
Костицький М.В., Кушакова-Костицька Н.В. Роль науки у формуванні стратегії стійкості Європейського Союзу.....	44
Ванджурак Р.В. Встановлення істини в межах дискреційних повноважень суб'єктів правозастосування: гносеологічний аспект.....	49
Тіхонов А.М. Цивільно-правові способи захисту прав інтелектуальної власності в умовах цифровізації: виклики та інновації.....	53
Поляруш-Сафроненко С.О. Спільна сумісна власність об'єднаних територіальних громад.....	57
Тимощук О.Г. Роль інституцій Європейського Союзу у формуванні стандартів захисту прав людини у сфері трудової міграції.....	62
Терещук М.М. Конституційно-правовий статус глави уряду в країнах Східної Європи.....	65
Макарчук В.В. Приховані зміни у реформуванні Бюро економічної безпеки України: правовий аналіз.....	68
Линник Т.В. Територіальна громада та шкода, спричинена російською агресією.....	71
Сокиринська О.А. Міжнародно-правова регламентація дотримання прав біженців під час збройних конфліктів.....	75
Ломакіна І.Ю. Трансформація трудового права України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.....	79
Мельник В.О. Правові аспекти продовольчої безпеки в Україні з урахуванням стандартів ЄС...	81
Аргат Я.П. Правова природа та значення шлюбного договору у сучасному сімейному праві.....	83
Настіна О.І. Публічні платформи закупівель як прозорий механізм боротьби з корупцією в земельно-правовій сфері.....	85
Сімакова С.І. Корупційні ризики під час митного контролю та декларування товарів в Україні під час воєнного стану: виклики та шляхи мінімізації.....	89

Клочко В.М. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування: сутність та особливості.....	91
Малишко І.В. Сучасні тенденції розвитку соціального захисту в умовах євроінтеграції України.....	95
Звонарьов О.Ю. Перспективи розвитку кримінального законодавства України у повоєнний період.....	98
Єфремова І.І. Виклики рекодифікації цивільного законодавства.....	101
Пахомова А.О. Щодо питання інституту присяжних у цивільному судочинстві.....	106
Ярмоленко Ю.В. Правова природа штучного інтелекту як об'єкта інтелектуальної власності.....	109
Сердюченко О.В. Електронне урядування в Україні.....	111
Домбровська О.В. Імплементация практики Європейського суду з прав людини в Україні: системні проблеми та шляхи їх подолання.....	113
Степанцова К., Бровко Н.І. Свобода пересування в умовах воєнного стану: Україна та міжнародний досвід.....	117
Яценко О.О., Бровко Н.І. Мобілізаційний процес в Україні в умовах Євроінтеграції.....	121
Яценко М.В., Бровко Н.І. Право на свободу слова: межі та проблеми.....	124
Пашенко В.В., Аргат Я.П. Правове регулювання діяльності фоп: переваги, ризики та відповідальність.....	126
Фролова К.А., Аргат Я.П. Правове регулювання банкрутства в Україні.....	130
Кузьомко Т.Р., Сокиринська О.А. Аналіз правового режиму чорноморських проток та їх значення для України під час війни.....	132
Головатюк А.В., Стрій В.В., Хом'яченко С.І. Трансформація інституту судових витрат у господарському процесі України в контексті євроінтеграційних процесів.....	138

Секція 3 Література, мова, переклад: лінгвістичний та методичний аспекти

Ігнатенко В.Д. Використання штучного інтелекту у перекладацькій діяльності: рекомендації та професійні стратегії.....	141
Погоріла С.Г. Кейс-метод як інструмент формування етичної відповідальності у професійному мовленні студентів аграрних спеціальностей.....	145
Тимчук І.М. Інтеграція генеративного штучного інтелекту Gemini у викладанні української мови за професійним спрямуванням: методика та виклики.....	149
Межов О.Г. Функційні вияви апозитивем-номенів озброєння в сучасному медіа просторі.....	153
Цвид–Гром О.П. Еколінгвістичні параметри мовної стійкості в умовах сучасних геополітичних та соціокультурних викликів.....	157
Резнік В.Г. Фразеологічні одиниці як дидактичний ресурс формування міжкультурної компетентності студентів у процесі навчання німецької мови.....	161
Дем'яненко О.О. Методика розвитку іншомовної компетентності здобувачів у зво аграрного спрямування.....	165
Дячук О.В. Міжкультурна специфіка вербальної комунікації.....	169
Марчук В.В. Аналіз структурних компонентів та динамічні характеристики ціннісних орієнтацій особистості.....	172
Столбецька С.Б. Формування термінологічної компетентності майбутніх перекладачів аграрної галузі (на матеріалі французької мови).....	175
Карпенко С.Д. Освіта для людей з особливими потребами: компетенції та виклики.....	178
Зелінська В.А. Лексичний підхід у вивченні іноземної мови за професійним спрямуванням: переваги та недоліки.....	181

правового впливу та дотриманням прав людини, що відповідає сучасним стандартам демократичної правової держави.

Список використаних джерел:

1. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової політики. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 256 с.
2. Концепція реформування кримінального законодавства України // Робоча група з питань розвитку кримінального права. URL: https://newcriminalcode.org.ua/concept?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 16.04.2026).
3. Практика Європейського суду з прав людини та кримінальне право України: навч. посіб. / за ред. О. В. Капліної. Київ: Алерта, 2021. 312 с.
4. Костенко О. М. Кримінально-правова політика України: сучасні тенденції. Київ: Наукова думка, 2021. 320 с.
5. Мельник М. І., Хавронюк М. І. Кримінальне право України: Особлива частина. Київ: Ваіте, 2020. 640 с.
6. Базов В. П. Перехідне правосуддя: теоретико-правові засади та практика застосування. Київ: Юридична думка, 2022. 224 с.

УДК 347(477)

ВИКЛИКИ РЕКОДИФІКАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Єфремова І. І.,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація: У тезах визначено актуальні виклики рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства України в умовах євроінтеграції, цифровізації суспільства як в умовах воєнного стану, так і в період післявоєнної відбудови. Проаналізовано структурні проблеми чинного Цивільного кодексу України 2003 року, зокрема визначено фрагментацію регулювання приватних відносин, акцентовано на застарілі інститути та невідповідність сучасним реаліям. Особлива увага приділяється змістовним викликам: адаптації норм до цифрової економіки, захисту особистих немайнових прав у віртуальному просторі, оновленню речового, зобов'язального та сімейного права, взаємодія національного та міжнародного цивільного законодавства. Окреслюються процедурні, практичні та соціально-політичні труднощі рекодифікації. Зазначено, що рекодифікація дозволить створити сучасний Кодекс приватного права, гармонізований з європейськими стандартами, та забезпечити ефективний захист прав і свобод людини.

Ключові слова: рекодифікація цивільного законодавства, оновлення Цивільного кодексу України, приватне право, цифровізація права, євроінтеграція, структурна реформа

В сучасних викликах виникла потреба, в оновлені та вдосконалені правового регулювання цивільного законодавства. Час не стоїть на місці, розвиваються технології, відбувається цифровізація і діджиталізація суспільства. Чинний Цивільний кодекс України прийнятий у 2003 року, та з моменту набрання чинності у 2004 році, попри його беззаперечну прогресивність на момент прийняття, на даний час все частіше виявляє застарілість інститутів, а також містить прогалини та внутрішні суперечності. В умовах сучасних викликів, зумовлених розвитком економіки, необхідністю відповідного захисту персональних даних, виникненням нових форм майнових відносин, вплив воєнного стану (а по суті війни в Україні) прийняте рішення про рекодифікацію Цивільного кодексу України зокрема, та цивільного законодавства в цілому, відображає потребу суспільства в оновленому правовому регулюванні приватних відносин.

Рекодифікація Цивільного кодексу України почалась ще до повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України та введення воєнного стану в Україні та була зумовлена євроінтеграційними процесами в Україні, як умова для вступу до ЄС. Після прийнятого рішення щодо прискореної процедури вступу України до ЄС з метою гармонізації з

європейським приватним правом (DCFR, Принципи європейського договірнього права), усунення фрагментарності регулювання (вплив Господарського кодексу), повернення логічної структури приватного права, до складу якого входило, як складова частина сімейне право.

Оновлення цивільного законодавства України у 2003-2004 роках призвело до структурного дисбалансу регулювання окремих приватних правовідносин, а саме прийняття окремо Сімейного кодексу України та Господарського кодексу України, які хоча і мали деталізовані моменти регулювання цивільних правовідносин при вирішенні цивільних та господарських правовідносин, однак містили відсилочні норми щодо необхідності застосування норм Цивільного кодексу України.

У новому Цивільному кодексі (Кодексі приватного права), складеному у відповідності до традицій європейського приватного права, враховано та визначено повну та логічну структуру цивільного законодавства. Так, Кодекс приватного права пропонується у складі 9 книг: Загальна частина, Право особисте, Право речове, Право інтелектуальної власності, Право зобов'язань, Право сімейне, Право спадкове, Право приватне міжнародне, Публічність прав цивільних.

Кожна книга нового Цивільного кодексу України (кодекс приватного права) регулює досить ретельно окремі важливі правовідносини, містить розширені поняття засад цивільного законодавства. Книга перша: Загальна частина визначає загальні засади приватного права, джерела права (включаючи розширення ролі звичаїв і локальних актів), принципи (автономія волі, свобода договору, добросовісність, справедливість, заборона суперечливої поведінки тощо – їх розширено з 6 до 11), правосуб'єктність фізичних і юридичних осіб, правочини, строки, позовна давність.

Книга друга: Право особисте (замість «Особисті немайнові права») визначає основні засади захисту честі, гідності, репутації, приватного життя, персональних і біометричних даних, права на ім'я, зображення. Особливий акцент в Книзі другій зроблено на цифровій приватності (захист у месенджерах,

соціальних мережах, комунікаціях), що особливо актуальним є в сучасних умовах.

Книга третя: Право речове, враховуючи сучасні виклики визначає більш повно право власності, окреслює право володіння як самостійну категорію, визначає підстави обмеження речових прав, вводить поняття «узуфрукт», що активно використовувалось в Римському праві, більш детально та конкретно регулює підстави та особливості віндикаційних та негативних позовів. Нові положення повністю вилучають із використання таких радянських конструкцій як господарське відання та оперативне управління.

Книга четверта: Право інтелектуальної власності містить абсолютне оновлення норм про об'єкти інтелектуальної власності, адаптувавши їх до європейських стандартів (EU *acquis*) та цифрових викликів. Особливими моментами можна визначити те, що права на об'єкти, створені у зв'язку з виконанням службових обов'язків, тепер чіткіше розподіляються між творцем та роботодавцем. Загальне правило передбачає, що майнові права на службові твори переходять до роботодавця з моменту їх створення, якщо інше не встановлено договором. Окрему увагу приділяється творам, створеним виключно штучним інтелектом, оскільки вони не визнаються об'єктами авторського права, оскільки творцем може бути тільки людина. Вони стають суспільним надбанням і можуть використовуватися без обмежень.

Книга шоста: Право сімейне, повертає норми Сімейного кодексу України до Цивільного кодексу України (кодексу приватного права). В Книзі шостій регулюються шлюбні відносини, в тому числі і фактичні шлюбні відносини, права батьків та батьківства, майнові відносини у сім'ї тощо.

Книга сьома: Право спадкове, містить оновлені положення щодо спадкування з урахуванням сучасних форм майна (включаючи цифрові активи).

Книга восьма: Право приватне міжнародне, здійснено повну інтеграцію норм Закону України «Про міжнародне приватне право», що дозволить уніфікувати норми національного та міжнародного законодавства.

Книга дев'ята: Публічність прав цивільних, що є новою книгою, в якій врегульовано відносини, де однією стороною виступає держава або орган влади, але є учасниками відносин мають приватноправовий характер та отримали назву «публічні цивільні справи».

Визначення подвійної назви – «Цивільний кодекс України (Кодекс права приватного)», має досить важливе значення, враховуючи скасування Господарського Кодексу, та підкреслює, що він регулює всі приватні відносини незалежно від суб'єкта (фізичні особи, бізнес, держава в приватноправових відносинах).

Виходячи із досліджених особливостей нового рекодифікованого Цивільного кодексу України (Кодексу приватного права), можливо зазначити, що позитивним є той факт, що усі ключові інститути (сімейне, спадкове, міжнародне приватне право) повертаються в один документ. Це слугує усуненню фрагментації, колізій та проблем правозастосування, які виникли після виділення в окремі інститути сімейного та господарського права у 2003 – 2004 роках. Легалізовано цифрові активи і введено поняття «цифрових речей» (віртуальні активи, доменні імена, облікові записи). Посилено захист особистих прав у цифровому середовищі (приватність, персональні дані). Розширено принцип добросовісності (*boni mores*) і справедливості. Вводяться сучасніші механізми захисту честі, гідності, приватного життя; чіткіше розмежовуються права та обов'язки споживача і професіонала, і, що є особливо актуальним, посилюються ролі договору як джерела права.

Однак, не дивлячись на всі позитивні моменти нової редакції Цивільного кодексу України (Кодексу приватного права), є і значна критика проєкту, який ще не є прийнятним. Критика є як з боку правозахисників, експертів, суддів і частини депутатів. Наразі проходить громадське обговорення книг 3 – 9.

Особливу критику отримують норми сімейного права, а саме в гендерних питаннях: щодо автоматичного визнання шлюбу недійсним, якщо один з подружжя здійснив гендерний перехід (ч. 4 ст. 1495), зазначають про грубе втручання в приватне життя, суперечить ст. 8 ЄКПЛ; заборони усиновлення особами однієї статі та нешлюбними особами, що може порушувати принцип «найкращих

інтересів дитини»; гендерно-не нейтральне визначення сім'ї (ст. 1472), в частині виключення родичів за походженням у нетрадиційних сім'ях.

Особливу частину викликів Україна отримала внаслідок скасування Господарського кодексу. Так, втрата спеціальних норм господарського права (організаційно-правові форми підприємств, державне та комунальне підприємництво, особливості договорів у бізнесі), зумовить необхідність масової реорганізації тисяч державних, комунальних і приватних підприємств, що призведе до додаткових витрат, викличе нові ризики для економіки в умовах війни та відновлення. Після прийняття нового Цивільного кодексу України (Кодексу приватного права) може настати період правової невизначеності: бізнес втратить чіткі визначення базових понять, з'явиться фрагментація регулювання.

Масштабна одночасна зміна тисяч норм без чіткого перехідного періоду містить особливі виклики для судової практики, а саме, прийняття суперечливих рішень, відповідне зростання навантаження на суди. Збільшення ролі підзаконних актів і внутрішніх правил організацій може призвести до розвитку бюрократії та обмеження прав громадян. Особливі виклики чекають на суддів, нотаріусів, адвокатів та громадян, які будуть змушені переучуватися.

Список використаних джерел:

1. Проект Цивільного кодексу України (Кодексу права приватного).
URL:<https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/69528>
2. Рада пропонує оновлений Цивільний кодекс. /Соломія Михайлюньо/
URL: <https://theukrainians.org/news/shcho-vidomo-pro-terakt-u-kyievi-stanom-naranok-19-kvitnia/>
3. Правовий аналіз окремих положень законопроекту №14394 щодо змін до Цивільного кодексу. /Храпач Олександр/. URL:
<https://vsirazom.ua/cabinet/pravovyy-analiz-okremykh-polozhen-zakonoproiektu-14394-shchodo-zmin-do-tsyvilnoho-kodeksu/>

УДК 347.9